

**Program
kandidata za predsednika Republike
Saveza vojvođanskih Mađara,
Demokratske stranke vojvođanskih Mađara,
Demokratske zajednice vojvođanskih Mađara i
Mađarskog građanskog saveza**

Ispunivši očekivanja mađarske nacionalne zajednice stupili smo u savez i postavljamo zajedničkog kandidata za predsednika Republike Srbije. Ovu odluku opravdava i činjenica da dosadašnji predsednici Srbije nisu zastupali legitimna očekivanja vojvođanskih Mađara. Mađarski birači za svoje glasove očekuju konkretna dela. Naš cilj je da se srpska politička javnost upozna sa političkim mišljenjem i vizijom vojvođansko mađarske zajednice. Mi, legitimne političke stranke vojvođanskih Mađara, kao organizacije koje svoju politiku vode u pravcu posredovanja, zastupanja i ostvarivanja interesa Mađara, prepoznali smo neophodnost istorijskog ujedinjenja, svesni smo naše odgovornosti, i želimo delovati. Želimo dokazati da i mi značimo, i da se vojvođanski Mađari ne mogu otpisati.

Program kandidata za izbor predsednika smo međusobno usaglasili i definisali u 12 tačaka. Od našeg zajedničkog kandidata očekujemo dosledno i verodostojno zastupanje sledećih načela:

1. Evroatlantske integracije Republike Srbije

Vojvođanske mađarske partije dosledno brane evropske vrednosti i zalažu se za ostvarenje procesa evroatlantskih integracija kao i za razvijanje dobrosusedskih odnosa naše zemlje, pri tome podržavajući:

- pregovore o asocijaciji i pristupanju Evropskoj uniji sa ciljem da bi i pripadnici naše nacionalne zajednice uživali u prednostima integracionog procesa, i da sa uspehom učestvuju u projektima predpristupnih fondova;
- izmenu zakonskih odredbi koje će omogućiti ukidanje viznog režima od strane zemalja Evropske unije, kao i sprovođenje drugih državnih mera;
- unapređenje dobrosusedskih odnosa, a naročito ekonomskih i političkih veza između Republike Srbije i Republike Mađarske.

2. Izručenje osoba optuženih za ratne zločine i saradnja sa Međunarodnim tribunalom u Hagu

Zajednički stav vojvođanskih mađarskih stranaka je da se Srbija mora suočiti sa prošlošću da bi se uspešno suočila sa izazovima budućnosti, odnosno da bi nastavila započete tokove evroatlantskih integracija. Smatramo važnim izručenje osoba optuženih za ratne zločine i dalju saradnju sa Tribunalom u Hagu.

3. Mirno rešavanje pitanja Kosova

Konačno rešenje statusa Autonomne pokrajine Kosovo i Metohija je zajednički interes svih građana Republike Srbije.

Najbolji put ka rešavanju pitanja konačnog statusa Pokrajine bili bi pregovori. Osnovni preduslov za ostanak nealbanskog stanovništva na datom području predstavlja teritorijalna autonomija na etničkoj osnovi.

Ukoliko bi se tokom pregovora o konačnom statusu južne pokrajine na polju zaštite prava i sloboda nacionalnih manjina stvorila povoljna rešenja koje se na drugim područjima Srbije trenutno ne primenjuju, ova prava, prilagođena postojećim uslovima treba garantovati svim nacionalnim zajednicama koje žive na teritoriji Republike Srbije.

4. *Poštovanje ustavnosti i zakonitosti, i podnošenje predloga za izmenu Ustava*

Zalažemo se za poštovanje i za dosledno sprovođenje načela pravne države, a naročito načela ustavnosti i zakonitosti, kao i za izmenu pojedinih, za mađarsku zajednicu nepovoljnih odredbi Ustava.

Slično kao u demokratskim državama, parlamentarno zastupanje manjina, odnosno olakšan ulazak predstavnika manjina u Parlament i u Srbiji treba obezbediti putem izmene Ustava.

5. *Reforma vojnih snaga – formiranje profesionalne vojske*

Zalažemo se za ukidanje redovne vojne službe. Uvereni smo da je u današnjoj Evropi koja polako razgrađuje granice i koja se postepeno ujedinjuje neopravdano održavati jednu ovako brojnu, u odnosu na populaciju zemlje predimenzionisanu vojsku. Umesto toga potrebno je formirati jednu brojčano manju ali tehnički dobro opremljenu, na dobrovoljnoj bazi organizovanu profesionalnu vojsku, koja se najbolje uklapa u organizaciju NATO-a. Ideja profesionalne vojske je opravdana i iz razloga što predstavlja mnogo manji teret za budžet Republike Srbije, odnosno značila bi manje opterećenje za građane, a istovremeno bi zahvaljujući organizovanosti, opremljenosti i profesionalizmu mogla obezbediti zaštitu zemlje.

6. *Dinamičan ekonomski razvoj Srbije, a unutar nje i Vojvodine, ostvarivanje stabilnog dinara i privrednog rasta, otvaranje novih radnih mesta, podsticanje stranih ulaganja, podržavanje industrije i poljoprivrede*

Sigurnu budućnost i domovinu pogodnu za život svim građanima može obezbediti Srbija – a unutar nje Vojvodina – koja se razvija, koja jača svoju konkurentnost na međunarodnom tržištu i izvozne kapacitete, koja podstiče investicije. Poljoprivrednicima treba obezbediti egzistencijalnu sigurnost, moraju se ukinuti monopoli, i trebaju se stvoriti stabilni odnosi prihoda i cena. Smatramo naročito važnim ubrzani razvoj teritorija gde žive Mađari, i primenu mera politike teritorijalnog i ruralnog razvoja u cilju njihovog unapređenja.

7. *Unapređenje ustavnog i zakonskog položaja mađarske autonomije*

Četiri vojvođansko mađarske stranke i njihov zajednički kandidat za Predsednika države smatraju neophodnim da zakon koji je u pripremi predvidi demokratske višestranačke izbore za nacionalne savete nacionalnih manjina na osnovu posebnih biračkih spiskova, koje vode nadležni organi.

Veoma je važno da nacionalni savet raspolaže sa normativnim i izvršnim nadležnostima, kao i sa sopstvenom imovinom i zakonom garantovanim finansijskim izvorima za obezbeđivanje autonomnih funkcija u oblasti obrazovanja, kulture, upotrebe jezika i informisanja.

Samo na taj način će moći otkriti, izraziti i na legitiman način zastupati nacionalne interese vojvođanskih Mađara relevantne u pogledu očuvanja identiteta.

8. *Promena granica upravnih okruga*

Zalažemo se za promenu granica upravnih okruga koje razdeljuju mađarski nacionalni korpus, koje su služile interese prethodnog režima a koje su još i dan danas na snazi. Prema našim stavovima opštine Ada, Čoka, Mali Idoš, Kanjiža, Bečej, Subotica, Bačka Topola, Novi Kneževac i

Senta treba da pripadaju jednom jedinstvenom upravnom okrugu.

9. *Podržavanje mera koje za cilj imaju proširivanje nadležnosti i vraćanje imovine Autonomne pokrajine Vojvodina i lokalnih samouprava kao i jačanje decentralizacije i dekoncentracije.*

Vojvođansko mađarske stranke podržavaju model organizacije državne vlasti koji se zasniva na principu da se odluke koje utiču na život građana donose na mestu gde će se one sprovesti.

Zalažemo se:

- za ostvarenje pune autonomije Vojvodine, sa zakonodavnim, izvršnim i sudskim funkcijama, kao i za ostvarenje najšire finansijske autonomije Vojvodine;
- za reformu sistema lokalnih samouprava, ispitujući mogućnosti i opravdanost uvođenja modela samopravnog organizovanja naselja;
- pri donošenju zakona o imovini lokalnih samouprava za to da se pored nekretnina koje koriste organi lokalne samouprave, institucije i javna preduzeća, lokalne samouprave steknu pravo vlasništva i nad onim objektima u državnoj svojini koji su neophodni za realizaciju projekata lokalnog ekonomskog razvoja (na primer vojni objekti van upotrebe i slično);
- za proširenje nadležnosti lokalnih samouprava u procesu podnošenja predloga, davanja saglasnosti i mišljenja pri imenovanju načelnika i direktora organa, organizacija i institucija osnovanih od strane Republike i Pokrajine.

10. *Poštovanje odredbi Ustava koje zabranjuju veštačku promenu nacionalnog sastava stanovništva, i obezbeđenje pune ravnopravnosti i mirnog suživota nacija koje žive u Srbiji*

Odlučno se zauzima mo za poštovanje odredbi ustava koje zabranjuju veštačku promenu etničke strukture stanovništva.

Smatramo izrazito važnim da se uz primenu principa proporcionalnog zapošljavanja učešće pripadnika nacionalnih manjina u državnim institucijama, državnim i javnim preduzećima značajno poveća, odnosno da se pri imenovanju sudija, tužilaca, odnosno rukovodilaca sudova, tužilaštva, policije i organa uprave poštuje nacionalni sastav stanovništva.

11. *Oslonci očuvanja identiteta nacionalnih zajednica (crkve, obrazovanje, upotreba jezika, informisanje, kultura)*

Zalažemo se za slobodno ispovedanje vere, za ravnopravnost crkava, za obezbeđenje uslova osnivanja, funkcionisanja i finansiranja verskih škola, za povrat crkvene imovine i za zakonom garantovane uslove funkcionisanja.

Cilj naše prosvetne politike je stvaranje neophodnih uslova za buduća pokolenja, da bi naši mladi mogli aktivno učestvovati u formiranju ekonomskog, društvenog, političkog i kulturnog života naše zajednice. Radi očuvanja našeg jezika, kulture i samosvesti, u pitanjima vezanim za obrazovanje na mađarskom jeziku u Vojvodini zalažemo se za ostvarenje autonomije odlučivanja naše nacionalne zajednice.

Cilj naše medijske strategije je da štampani i elektronski mediji na mađarskom jeziku koji su u funkciji javnog servisa u potpunosti zadovolje zahteve blagovremenog i objektivnog informisanja mađarske zajednice u Vojvodini, negovanje njenih duhovnih i kulturnih vrednosti, i da budu aktivni partneri u očuvanju nacionalnog identiteta. Naš zadatak je da našim institucijama javnog

informisanja obezbedimo slobodu štampe, nezavisnost od političke hegemonije, zakonske okvire i finansijske izvore neophodne za ostvarivanje gorenavedenih ciljeva.

Jedno od najjačih uporišta našeg opstanka kao mađarske nacionalne zajednice je naša kultura. Jedan od osnovnih ciljeva naše kulturne politike je održavanje i unapređivanje položaja naših profesionalnih kulturnih institucija i oblika amaterskog kulturno-umetničkog samoorganizovanja.

12. Rehabilitacija žrtava povrede prava kroz istoriju – istorijske nepravde koja je rezultovala oduzimanjem imovine, lične slobode pa čak i života

Uspostavljanje istorijske pravde, denacionalizacija i restitucija su među najvećim dugovima demokratske vlasti nakon promene režima u oktobru 2000. godine.

Istina je da se u zakonodavstvu Srbije desio značajan pomak na polju rehabilitacije, međutim materijalna i moralna odšteta je sve do danas ostalo neispunjeno obećanje.

U cilju što skorije rehabilitacije i obeštećenja žrtava državnog terora: oduzimanjem imovine, lične slobode i života, neodložno treba doneti i dosledno primenjivati Zakon o denacionalizaciji, pravično obeštetiti prognana lica i njihove potomke, i rehabilitovati u periodu 1920-2000. godine nedužno zlostavljena i u koncepcijskim procesima osuđena lica kao i njihove potomke.